

TEHNIKA I INFORMATIKA U OBRAZOVANJU

4. Internacionalna Konferencija, Tehnički fakultet Čačak, 1–3. jun 2012.

TECHNICS AND INFORMATICS IN EDUCATION

4th International Conference, Technical Faculty Čačak, 1–3rd June 2012.

UDK: 371.132

Stručni rad

PROFESIONALNI RAZVOJ NASTAVNIKA

Miloratka Simeunović¹

Rezime – Profesionalni razvoj nastavnika je proces koji se odnosi na stalno razvijanje znanja, veština i sposobnosti i doprinosi poboljšanju kvaliteta rada, jačanju motivacije i razvijanja sistema vrednovanja i samovrednovanja. Profesionalni razvoj nastavnika je otvoren, dinamičan i trajan proces koji podrazumeva i prenošenje novog znanja iz različitih profesionalnih oblasti i naučnih disciplina u svet prakse, kao i praćenje evropskih trendova u pogledu poboljšanja kvaliteta obrazovanja. U ovom radu analiziran je Katalog programa stručnog usavršavanja nastavnika za tekuću školsku godinu.

Ključne reči: Profesionalni razvoj, samovrednovanje, nastavnik, programi stručnog usavršavanja

PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF TEACHERS

Summary: Professional development of teachers is process that refers to the continuous development of knowledge, skills and abilities and contribute to improving the quality of work, strengthening motivation and develops the system of evaluation and self-evaluation. Professional development of teachers is an open, dynamic and ongoing process that involves the transfer of new knowledge from various professional fields and disciplines into the world of practice and monitoring European trends in terms of improving the quality of education. In this paper we analyzed the catalog of professional training of teachers for the current school year.

Key words: Professional development, self-evaluation, teacher, professional development program.

1. UVOD

Pod profesionalnim razvojem smatra se kontinuirano učenje, proširivanje znanja i veština neophodnih za rad za unapređenje kvaliteta nastave, učenja i postignuća učenika. Kad pomislimo na profesionalni razvoj uglavnom nam padnu na pamet seminari kao vid stručnog usavršavanja, samim tim i vid profesionalnog razvoja.

Svaka škola, na početku školske godine obavezna je da donese plan stručnog usavršavanja nastavnika, stručnih saradnika i direktora. To se uglavnom odvija, kao što je već rečeno,

¹ Miloratka Simeunović, Tehnička škola Ivanjica, Osnovna škola "Milinko Kušić", E-mail: milasim@neobee.net

putem seminara koji se organizuju u školi ili van nje.

Postavlja se pitanje-Šta nastavnik, kao pojedinac može da uradi povodom sopstvenog profesionalnog razvoja?

1. Svaki nastavnik kroz izradu ličnog plana profesionalnog razvoja, treba da bude kreator sopstvenog usavršavanja.
2. Putem horizontalnog učenja-učenja jedni od drugih, prenošenje znanja i iskustava. To može da se izvede organizovanjem sastanaka srodnih veća i razmenom materijala, diskusijom na određenu temu.
3. Putem interaktivnih metoda u nastavi pojedinih predmeta. Rezultati ovakvih aktivnosti mogu biti materijali za ogledne časove, za nastavu i učenje, razmena iskustva u primeni novih metoda i tehnika rada.
4. Držanje oglednih časova-bogaćenje sopstvene pripreme za nastavni čas, korelacija sa drugim predmetima. Svaki nastavnik je u obavezi da jednom godišnje održi ogledni čas.
5. Sastanci u školama, organizovanje radionica (primer-Nove nastavne metode, Igre u učionici), debata, okruglih stolova. Na ovim sastancima razmatraju se konkretne aktivnosti koje mogu da nam budu od pomoći u učionici, razmenjuju materijali. Mogu se organizovati sastanci unutar jedne škole ili pozvati i druge škole da učestvuju.
6. Informatička pismenost. S obzirom da je u učionici 21.veka kompjuter jedan od osnovnih nastavnih pomagala, svaki nastavnik bi trebalo da poseduje osnovnu informatičku pismenost. Mnoštvo materijala, interaktivnih aktivnosti, prezentacija utiče na profesionalni razvoj .
7. Vođenje dokumentacije o realizaciji časova, aktivnosti u toku godine, premedbe, sugestije za ubuduće, od izuzetne su važnosti za planiranje nastavnog časa sledeće godine. [1]

2. ANALIZA STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Usavršavanje nastavnika je veoma važan deo unapređivanja kvaliteta obrazovnog sistema i bez reforme obrazovanja nastavnika ne može biti efikasne reforme obrazovanja. Konceptija stručnog usavršavanja nastavnika je prevashodno data u Osnovama zakona obrazovanja i vaspitanja, ali sem pravnog dokumenta i okvira, još je važnija materijalizacija te koncepcije.

Stalno stručno usavršavanje je sastavni deo profesionalnog razvoja nastavnika. Nastavnik ne može da izbegne stručno usavršavanje, i od njega se očekuje da u praksu unosi inovacije koje se vrednuju. Potreba za stručnim usavršavanjem može biti i subjektivnog i objektivnog porekla, a često se događa da je subjektivno-objektivnog porekla, što podrazumeva da su je potencijalni učesnici prepoznali. Stručno usavršavanje obuhvata i pruža savremena teorijska i praktična iskustva dostignuća iz oblasti struke, metodike, metodologije, pedagogije i psihologije. Nastavnici unapređuju postojeća znanja, veštine i sposobnosti i razvijaju otvorenost prema stalnom učenju putem individualnih ili grupnih oblika stručnog usavršavanja. Da bi se realizovali programi stručnog usavršavanja, Ministarstvo prosvete u

saradnji sa Zavodom za unapređenje vaspitanja i obrazovanja, za svaku školsku godinu, počev od školske 2002/2003. godine izdaje Katalog programa stručnog usavršavanja zaposlenih u obrazovanju, koji sadrži obavezne i izborne programe. Izrada i objavljivanje Kataloga, predstavlja značajan korak u uspostavljanju sistema profesionalnog razvoja nastavnika.

U novom Zakonu o osnovama obrazovanja i vaspitanja u RS (2011/12) važno mesto u razvoju sistema obrazovanja dato je profesionalnom razvoju nastavnika. Zato nas je interesovalo koja koncepcija usavršavanja nastavnika se realizuje u praksi, da li postoji razlika između proklamovanog profesionalnog razvoja nastavnika i onog koji se realizuje i kako obrazovni sistem „modeluje“ nastavnika u kontekstu. Predmet analize ovog rada je Katalog programa stručnog usavršavanja za školsku 2011/2012. godinu.

Analiza stručnog usavršavanja nastavnika prema katalogu za školsku 2011/2012. godinu vršena je prema opšteobrazovnim predmetima, prirodnim i društvenim naukama, prema stručnim predmetima, predškolskom obrazovanju kao i programima koje je odobrio pedagoski savez Vojvodine. [2]

3. ANALIZA KATALOGA STRUČNOG USAVRŠAVANJA NASTAVNIKA ZA ŠKOLSKU 2011/2012. GODINU

Katalog programa stalnog stručnog usavršavanja nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora za školsku 2011/2012. godinu sadrži 921 program. Komisije Zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja odobrile su 898, a Pedagoški zavod Vojvodine 23 programa.

Članom 4 Pravilnika o stalnom stručnom usavršavanju i sticanju zvanja nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora (Sl. glasnik RS, br. 14/2004. i 56/2005) propisano je da se stručno usavršavanje ostvaruje po programima koji mogu biti obavezni ili izborni. Status programa (obavezni ili izborni) određuje ministar prosvete posebnim aktom, a za programe Pedagoškog zavoda Vojvodine status određuje Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje.

Na osnovu člana 10 Pravilnika, nastavnici, vaspitači i stručni saradnici dužni su da pohađaju 100 časova programa, u roku od pet godina, od kojih najmanje 60 časova sa liste obaveznih i do 40 časova sa liste izbornih programa.

Odobreni programi klasifikovani su po sledećim oblastima:

1. Srpski jezik i književnost
2. Bibliotekarstvo
3. Matematika
4. Informatika
5. Društvene nauke
6. Prirodne nauke
7. Srednje stručno obrazovanje (stručni predmeti)
8. Strani jezik
9. Umetnosti
10. Fizičko vaspitanje
11. Zdravstveno vaspitanje
12. Vaspitni rad i opšta pitanja nastave

13. Predškolsko vaspitanje i obrazovanje
14. Obrazovanje dece sa posebnim potrebama
15. Obrazovanje i vaspitanje na jezicima nacionalnih manjina
16. Upravljanje i rukovođenje.

Klasifikacija po oblastima urađena je radi lakšeg snalaženja pri izboru programa. Programi su većinom interdisciplinarni, tako da zadovoljavaju interesovanje različitih ciljnih grupa.

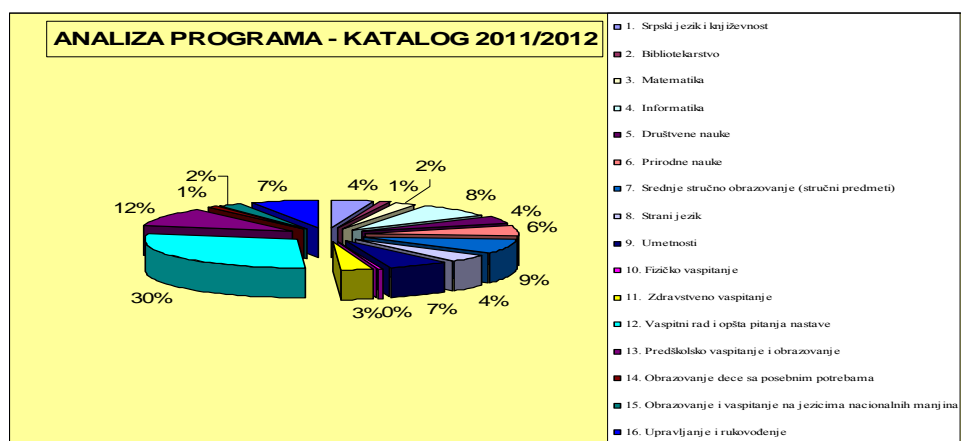
U Katalogu su za svaki program navedeni sledeći podaci:

- kataloški broj,
- naziv, status i prioritet,
- ustanova, stručno društvo, odnosno udruženje koje ga je prijavilo,
- imena autora,
- imena koordinatora, adrese, brojevi telefona i e-mail,
- imena realizatora,
- nazivi tema koje se obrađuju,
- ciljne grupe,
- broj učesnika u grupi,
- trajanje.

Koordinatori programa daju neophodne informacije o uslovima realizacije. Realizatori su obavezni da učesnicima izdaju uverenje o savladanom programu stručnog usavršavanja. Obrazac uverenja naručuje se preko „Prosvetnog pregleda“ i besplatan je za učesnike seminara.

Realizaciju odobrenog programa proverava Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja tokom njegove primene, shodno članu 8 Pravilnika o stručnom usavršavanju nastavnika, vaspitača, stručnih saradnika i direktora.

Katalog programa stalnog stručnog usavršavanja nastavnika sadrži obavezne i izborne programe. Klasifikacija po oblastima urađena je radi lakšeg snalaženja pri izboru programa.

Grafikon 1: Katalog za školsku 2011/2012. godinu

Grafikon 1. predstavlja akreditovane programe za školsku 2011/2012. godinu klasifikovanih po oblastima.

Tabela 1. Pregled kategorija programa u Katalogu sa brojem programa

Odobreni programi		Ukupno	Izborni	Obavezni
Srpski jezik i književnost		30	19	11
Bibliotekarstvo		8	5	3
Matematika		41	10	31
Informatika		61	37	24
Društvene nauke		21	17	4
Prirodne nauke	Biologija	25	19	6
	Geografija	12	6	6
Prirodne nauke		15	2	13
Tehničko i informatičko obrazovanje		4	2	2
Fizika		12	6	6
Hemija		10	5	5
Srednje stručno obrazovanje (stručni predmeti)	Građevina	3	3	0
	Ekonomija i preduzetništvo	31	12	19
	Elektrotehnika	13	10	3
	Lične usluge	1	1	0
	Mašinstvo i obrada metala	9	6	3
	Medicina	4	1	3
	Metodika	11	4	7
	Poljoprivreda, proizvodnja i prerada hrane	6	1	5
	Saobraćaj	2	1	1
	Tekstilstvo	1	1	0
	Ugostiteljstvo i turizam	1	1	0
	Strani jezik	29	18	11
Umetnost	Drama i pokret	11	3	8
	Likovna kultura	22	16	6
Muzička kultura		34	15	19
Fizičko vaspitanje		8	2	6
Zdravstveno vaspitanje		32	15	17
Vaspitni rad i opšta pitanja nastave		250	128	122
Predškolsko obrazovanje i vaspitanje		73	48	25
Obrazovanje dece sa posebnim potrebama		61	48	13
Obrazovanje i vaspitanje na jezicima posebnih manjina		14	5	9

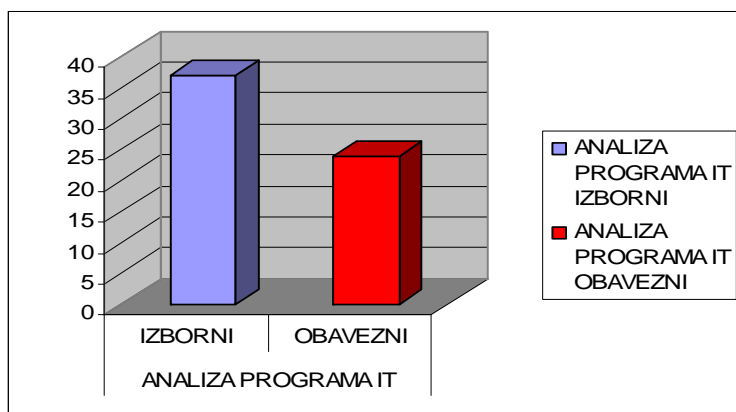
4. ANALIZA PROGRAMA KOJE NUDE PRIMENU I RAD SA IT

Katalogom za školsku 2011/2012. godinu, predviđen je šesdeset jedan program za IT. Od toga trideset sedam je izbornih programa a dvadeset četiri obavezna programa.

Tabela 2: Analiza programa IT

Administracija i korisnička podrška Majkrosoft Multipoint servera /IZBORNI/ 24 SATA/
Alati za e-učionicu /IZBORNI /24 SATA/
Baze podataka /OBAVEZAN/24 SATA/
Blog – učenje na daljinu /IZBORNI/24 SATA/
Elektronska škola u oblacima: Mudl – napredni nivo, Elektronski portfolio, Veb alati u oblaku i Mudl IZBORNI/ 24 SATA/
Elektronski nastavni materijali IZBORNI/16 SATI/
Elektronski testovi /IZBORNI/24 SATA/
Elektronsko nasilje i kako ga sprečiti /IZBORNI/16 SATI/
Elektronsko učenje naprednih tehnika programiranja na jezicima S i S++ /IZBORNI/16 SATI/
Izrada multimedijalnih nastavnih sadržaja /OBAVEZAN/ 16 SATA/
Izrada školskog sajta /OBAVEZAN/ 16 SATA/
Internet prezentacija škole /OBAVEZAN/ 20 SATA/
Informatika za svakoga – svaki učenik može da napreduje i svaki nastavnik da bude najbolji /OBAVEZAN/24 SATA/
Informaciono-komunikaciona tehnologija u nastavi /OBAVEZAN/24 SATA/
Kako praktično prilagoditi računarsku učionicu za različite nastavne programe /OBAVEZAN/8 SATI/
Korišćenje Interneta – upotreba i zloupotreba /OBAVEZAN/8 SATI/
Kreiranje i održavanje školske serverske infrastrukture /IZBORNI/24 SATA/
Mediji u nastavi /IZBORNI/16 SATI/
Metode, postupci i alati za elektronsko ocenjivanje /IZBORNI/24 SATA/
Metodika realizacije nastavnih sadržaja primenom informaciono-komunikacionih tehnologija /OBAVEZAN/ 16 SATI/
Moderni koncepti programiranja /OBAVEZAN/24 SATA/
Modernizujte svoju nastavu – lako izradite svoj Web sajt /IZBORNI/24 SATA/
Modularni program /OBAVEZAN/24 SATA/
Multimediji kao pokretač aktivnog učenja /IZBORNI/10 SATI/
Multimediji u nastavi i učenju u osnovnoj školi /IZBORNI/16 SATI/
Multimedijalni aspekti nastave i učenja /IZBORNI/24 SATA/
Napredne tehnike uređivanja i pripreme za štampu tekstualnih dokumenata /IZBORNI/8 SATI/
Nastavna sredstva i pedagoška dokumentacija u elektronskom obliku – sa i bez računara /IZBORNI/24 SATA/
Nastavnikova internet prezentacija /IZBORNI/16 SATI/
Nova praksa u realizaciji nastave putem web-a /IZBORNI/8 SATI/
Obučavanje nastavnika za korišćenja elektronske table /OBAVEZAN/12 SATI/
Odabrane teme iz Teorije grafova /IZBORNI/8 SATI/
Odabrane teme iz Teorije grafova /IZBORNI/8 SATI/
Osnove Majkrosoft Multipoint operativnog sistema /IZBORNI/16 SATI/
Osnove računarskih mreža OBAVEZAN/ 16 SATI/
Osnovi Java programiranja /IZBORNI/24 SATA/
Popunjavanje i štampanje pedagoške dokumentacije pomoću računara /IZBORNI/8 SATI/
Pouzdanost tehničkih sistema i njeno kvantificiranje uz pomoć računara /OBAVEZAN/12 SATI/
Predmetna didaktika – Računarstvo i informatika /IZBORNI/24 SATA/
Primena e-learning metoda nastave u obrazovanju /OBAVEZAN/ 16 SATI/

Primena GoogleSketchUp-a u nastavi tehničkog i informatičkog obrazovanja – elektronski seminar /OBAVEZAN/24 SATA/
Primena geografskih informacionih sistema (GIS) u savremenoj nastavi /IZBORNI/8 SATI/
Primena računara za tabelarnu i grafičku obradu podataka /OBAVEZAN/ 8 SATI/
Projektovanje baza podataka /IZBORNI/16 SATI/
Računarske mreže / IZBORNI/16 SATI/
Računarske mreže i internet tehnologije /OBAVEZAN/24 SATA/
Računarski podržana vizuelizacija nekih matematičkih sadržaja /IZBORNI/16 SATI/
Savremena nastava primenom interaktivnog mimio uređaja – praktična primena /IZBORNI/16 SATI/
Savremene računarske mreže /OBAVEZAN/ 8 SATI/
Softver otvorenog koda za podršku nastavnom procesu /IZBORNI/24 SATA/
Specijalizovani republički seminar za nastavnike računarstva i informatike /OBAVEZAN/ 8 SATI/
Stalni seminar za usavršavanje nastavnika računarstva i informatike: „Arhimedesova“ računarska tribina „Savremena nastava računarstva i informatike“ informatike /OBAVEZAN/ 8 SATI/
SQL jezik za manipulaciju podacima u relacionim bazama podataka /IZBORNI/24 SATA/
Tehnike vizuelnog programiranja i C# /IZBORNI/16 SATI/
Tribina informatička znanja /OBAVEZAN/ 16 SATI/
Uloga nastavnika u edukaciji i zaštiti dece na Internetu /OBAVEZAN/ 8 SATI/
Unapređivanje nastave računarstva u osnovnim i srednjim školama /OBAVEZAN/ 16 SATI/
Upravljanje zaštitom i bezbednošću na Internetu i pri upotrebi IKT /IZBORNI/16 SATI/
Učitelj i računar /OBAVEZAN/ 8 SATI/
Hipermedija u nastavi /IZBORNI/16 SATI/
C# Programski jezik – osnovni kurs /IZBORNI/24 SATA/
CAD/CAM projektovanje/IZBORNI/16 SATI/

Grafikon 2: Katalog programa IT za školsku 2011/2012. godinu

Na Grafikonu 2. možemo videti broj akreditovanih programa za školsku 2011/2012. god. koji edukuju nastavnike da koriste IT-e u vaspitno-obrazovnom procesu. To govori o svesnosti nastavnika za profesionalnim razvojem, koji obuhvata i edukaciju putem seminara i akreditaciju programa za oblast IT.

5. STALNO STRUČNO USAVRŠAVANJE I STICANJE NOVIH ZVANJA U NASTAVI

U profesionalni razvoj nastavnika i stručnih saradnika ulazi i stalno stručno usavršavanje, razvijanje kompetencija radi boljeg obavljanja posla, unapređivanja nivoa postignuća učenika. Potrebe i prioritete ustanova ili škola planira na osnovu rezultata samovrednovanja kvaliteta rada ustanove, ličnih prioriteta nastavnika odnosno vaspitača ili stručnih saradnika, kao i na osnovu izveštaja o ostvarenosti standarda postignuća, zadovoljstva roditelja i učenika.

Stalno stručno usavršavanje ostvaruje se:

1. Uglednim časovima sa diskusijom i analizom
2. Izlaganjem programa i seminara na sastancima stručnih veća sa obaveznom diskusijom i analizom, prikazom knjige, didaktičkog materijala, priručnika....
3. Ostvarivanjem programa oglada, projekata, istraživanja
4. Pohađanjem akreditovanih seminara koji se nalaze u Katalogu
5. Raznim aktivnostima koje organizuje Ministarstvo-stručni skupovi, letnje i zimske škole, programe obuka i studijska putovanja.

Prioritetne oblasti vezane za stručno usavršavanje su: prevencija nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja; prevencija diskriminacije; inkluzija dece; razvijanje komunikacijskih veština; učenje i razvijanje motivacije za učenje; jačanje profesionalnih kapaciteta zaposlenih; saradnja sa

roditeljima, učenicima i učeničkim parlamentom i najzad, informaciono-komunikacione tehnologije.

Za razliku od prethodnog Pravilnika o stručnom usavršavanju, sada Zavod raspisuje konkurs za odobravanje programa za stručno usavršavanje svake dve godine. Program može da traje najkraće 8, a najduže 24 sata. [3]

Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik može tokom rada i profesionalnog razvoja da napreduje sticanjem zvanja: pedagoški savetnik, samostalni pedagoški savetnik, viši pedagoški savetnik i visoki pedagoški savetnik pod uslovima i po postupku utvrđenim ovim pravilnikom.

Zvanje pedagoškog savetnika može da stekne nastavnik, vaspitač i stručni saradnik koji, osim dozvole za rad nastavnika vaspitača i stručnog saradnika (u daljem tekstu: licenca):

- 1) ima najmanje osam godina radnog iskustva u obavljanju obrazovno-vaspitnog rada u ustanovi;
- 2) pokazuje visok stepen kompetentnosti u obrazovno-vaspitnom, radu, a vaspitač i stručni saradnik - visok stepen ostvarenosti obrazovno-vaspitnih ciljeva u odnosu na početno stanje i uslove rada;
- 3) ističe se u svim aktivnostima stručnog usavršavanja koje organizuje ustanova;
- 4) inicira i učestvuje u podizanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;
- 5) ostvari, osim 120 bodova, i dodatnih 50 bodova iz različitih oblika stručnog

usavršavanja;

6) zna strani jezik: engleski, ruski, francuski, nemački, španski ili italijanski jezik (u daljem tekstu: strani jezik) na nivou A2 Zajedničkog evropskog jezičkog okvira;

7) koristi računar u radu.

Zvanje samostalnog pedagoškog savetnika može da stekne nastavnik, vaspitač i stručni saradnik koji, osim licence i ostvarenih 120 bodova iz različitih oblika stručnog usavršavanja:

1) ima najmanje 10 godina radnog iskustva u obavljanju obrazovno-vaspitnog rada u ustanovi i najmanje dve godine rada u zvanju pedagoškog savetnika;

2) pokazuje visok stepen kompetentnosti u obrazovno-vaspitnom radu, a vaspitač i stručni saradnik - visok stepen ostvarenosti obrazovno-vaspitnih ciljeva u odnosu na početno stanje i uslove rada;

3) inicira i učestvuje u podizanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;

4) savlada program za mentora pripravniku od 70 bodova ili odobrene programe kojima stiče kompetencije za obučavanje drugih nastavnika, vaspitača i stručnih saradnika, od najmanje 70 bodova;

5) zna strani jezik na nivou A2 Zajedničkog evropskog jezičkog okvira;

6) koristi računar u radu.

Zvanje višeg pedagoškog savetnika može da stekne nastavnik, vaspitač i stručni saradnik koji, osim licence:

1) ima najmanje 12 godina radnog iskustva u obavljanju obrazovno-vaspitnog rada u ustanovi i najmanje dve godine rada u zvanju samostalnog pedagoškog savetnika;

2) pokazuje nadprosečan stepen kompetentnosti u obrazovno-vaspitnom radu, a vaspitač i stručni saradnik - nadprosečan stepen ostvarenosti obrazovno-vaspitnih ciljeva u odnosu na početno stanje i uslove rada;

3) inicira i učestvuje u podizanju kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada;

4) ostvari različite odobrene programe izvođenjem obuke u trajanju od najmanje 100 sati u svojstvu voditelja programa ili predavača, uz nadzor autora programa ili savlada programe iz oblasti nastavničkih kompetencija u vrednosti od 30 ESPB, odnosno ostvari 30 ESPB na master akademskim studijama iz oblasti obrazovanja, obrazovne politike i slično;

5) zna strani jezik na nivou B1 Zajedničkog evropskog jezičkog okvira;

6) koristi računar u radu.

Zvanje visokog pedagoškog savetnika može da stekne nastavnik, vaspitač i stručni saradnik koji, osim licence:

1) ima najmanje 15 godina radnog iskustva u obavljanju obrazovno-vaspitnog rada i najmanje tri godine rada u zvanju višeg pedagoškog savetnika;

2) ima završene master akademske studije iz oblasti obrazovanja, obrazovne politike,

obrazovanja nastavnika i slično ili akademski stepen magistra iz istih oblasti;

3) postiže nadprosečan stepen kompetentnosti u obrazovno-vaspitnom radu, a vaspitač i stručni saradnik - nadprosečan stepen ostvarenosti obrazovno-vaspitnih ciljeva u odnosu na početno stanje i uslove rada;

4) inicira i učestvuje u podizanju kvaliteta obrazovno-vaspitačkog rada;

5) autor je ili koautor odobrenog programa koji se ostvaruje;

6) zna jedan strani jezik na nivou A2, a drugi na nivou B1 Zajedničkog evropskog jezičkog okvira;

7) koristi računar u radu;

8) kreira i ostvaruje istraživačke aktivnosti od značaja za obrazovno-vaspitački rad.

Postupak za sticanje odgovarajućeg zvanja pokreće nastavnik, vaspitač i stručni saradnik podnošenjem zahteva ustanovi. Nastavnik, vaspitač i stručni saradnik podnosi dokaze o ispunjenosti uslova za sticanje zvanja, sa samoprocenom stepena ostvarenosti obrazovno-vaspitačkih ciljeva, prema stepenu stečenih kompetencija i samoprocenom iniciranja i učestvovanja u podizanju kvaliteta obrazovno-vaspitačkog rada.

6. ZAKLJUČAK

U cilju realizacije stalnog stručnog usavršavanja, dobijanja i zadržavanja licence, svake školske godine se objavljuje Katalog programa stručnog usavršavanja, koji nastavnicima nudi najraznovrsnije metodičke, pedagoško didaktičke i uže stručne teme i sadržaje. Svake školske godine u Katalogu se nalazi veći broj programa koji se odnose na inovativne metode i integrativnu nastavu.

Da bi se implementirali različiti procesi u obrazovno-vaspitačkim ustanovama, u školama se formiraju timovi koji realizuju određene zadatke. Timski rad koji se ostvaruje u timu doprinosi boljem ostvarivanju profesionalnog razvoja i postizanja ciljeva i ostvarivanja vizije škole.

Kompetentan nastavnik je ne moguće postati i biti bez kontinuiranog profesionalnog razvoja. Od kompetencija nastavnika zavise standardi postignuća učenika. [4]

7. LITERATURA:

[1] <http://obrazovnicentar.com/profesionalni-razvoj-nastavnika/>.

[2] www.sanu.ac.rs/odbor-obrazovanje/Prilozi/PesikanEtAl.pdf

[3] <http://www.pdis.org.rs/index.php>

[4] http://www.pravilnik_o_strucnom_usavrsavanju.pdf